

o b s a h

Souhrn	7
Úvod	8
1. Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti mužů a žen: kritické čtení	10
1.1. Zprávy z let 1998, 1999, 2000, 2001	10
1.2. Zpráva za rok 2002	11
1.2.1. Kritéria plnění jednotlivých opatření a hodnocení celkové situace	12
1.2.2. Hodnocení plnění	13
1.2.3. Hodnocení procesu plnění Priorit	14
1.2.4. Konkretizace finančních prostředků	14
1.2.5. Sexuální obtěžování	14
1.2.6. Rovné zacházení s gayi, s lesbami a s transsexuály	15
1.2.7. Zkreslování skutečného stavu	15
1.2.8. Obviňování obětí	16
1.2.9. Společenské stereotypy, socializace a nedostatek vzdělání/uvědomění	17
1.2.10. Příliš úzké vymezení hlavních cílů v oblasti rovného zacházení s muži a se ženami	17
1.2.11. Kopírování z předchozích Zpráv	18
1.3. Proces vypracovávání Zpráv	18
1.4. Doporučení ke koncipování souhrnných zpráv o plnění priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti mužů a žen	19
2. Institucionální a personální zabezpečení politiky rovného zacházení s ženami a s muži	21
2.1. Rada vlády pro rovné příležitosti mužů a žen	21
2.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí – Oddělení pro rovné příležitosti mužů a žen	23
2.3. Pracovnice/íci pověřené genderovou problematikou v jednotlivých resortech	24
2.4. Rada vlády pro lidská práva – Výbor pro odstranění všech forem diskriminace žen	25
2.4.1. Rada vlády pro lidská práva	25
2.4.2. Zpráva o stavu lidských práv v České republice v roce 2002	26
2.4.3. Druhá periodická zpráva o plnění Úmluvy	26
2.4.4. Výbor pro odstranění všech forem diskriminace žen	27
2.5. Krajská úroveň	27
2.6. Úřady práce	28
2.7. Rada hospodářské a sociální dohody	28
2.8. Soudy	29
2.9. Závěry	29
2.10. Twinningový projekt Zlepšení veřejného institucionálního mechanismu pro aplikaci, prosazení a kontrolu rovného zacházení s muži a ženami	30

2.11. Doporučení k institucionálnímu a personálnímu zabezpečení politiky rovnosti žen a mužů	32
3. Právní rámec podpory rovného zacházení a rovných příležitostí	33
Úvod – Hodnocení právního rámce podpory rovného zacházení a rovných příležitostí ve vládních Zprávách	33
3.1. Vytvořit právní vědomí o spravedlnosti principu rovného zacházení – motivace, konformita a přijetí odpovědnosti	34
3.1.1. Veřejnost	34
3.1.2. Zákonodárné sbory	34
3.1.3. Odborná veřejnost	35
3.2. Nastavit správně pilíře právní regulace rovného zacházení s muži a ženami	35
3.2.1. Právní předpisy – volba metody úpravy	36
3.2.2. Sankce – následky porušení práva a jeho vynucení	40
3.3. Identifikovat možné aktéry/ky ke spolupráci, poskytnout jim prostor pro přijetí odpovědnosti, zajistit fungování „koalic“ k zajištění rovného zacházení	44
3.3.1. Územní samospráva	44
3.3.2. Soukromý sektor	45
3.3.3. Odborové organizace a jejich svazy	46
3.4. Doporučení týkající se právního rámce podpory rovného zacházení a rovných příležitostí	47
4. Ženy v mocenských a rozhodovacích pozicích	49
4.1. Popis současného stavu	49
4.1.2. Funkce volené	49
4.1.3. Funkce jmenované	52
4.2. Koncepce prosazování rovného zastoupení žen a mužů v mocenských a rozhodovacích pozicích	53
4.3. Plnění priorit	54
4.4. Aktivita neziskového sektoru	55
4.4.1. Vzdělávací a osvětová činnost	55
4.4.2. Monitorování a lobování	56
4.5. Doporučení	56
5. Zajištění rovného zacházení se ženami a muži v přístupu k ekonomické aktivitě	58
5.1. Popis současného stavu genderové rovnosti v přístupu k ekonomické aktivitě	58
5.1.1. Nerovnost mezd žen a mužů	59
5.1.2. Horizontální a vertikální segregace	59

5.1.3. Diskriminace žen na pracovním trhu a sexuální obtěžování	61	7.1.2. Institucionální zajištění	82
5.2. Aktivita vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v přístupu k ekonomické aktivitě	61	7.1.3. Finanční zajištění	83
5.2.1. Vzdělávání	62	7.1.4. Popis problematických oblastí v resortu MŠMT	84
5.2.2. Snižování mzdových rozdílů	63	7.2. Koncepce prosazování rovných příležitostí žen a mužů ve školství	85
5.2.3. Vytváření flexibilních pracovních míst	63	7.2.1. Vztah resortních Priorit a pedagogické reality	87
5.2.4. Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů	63	7.3. Plnění Priorit za rok 2003	88
5.2.5. Zřizování a provoz zařízení péče o děti, potřebné členy/ky rodiny a občany/ky pečující o děti v obtížných životních situacích	64	7.4. Aktivita neziskového sektoru v oblasti školství	92
5.2.6. Zohledňování perspektivy rovného zacházení při stanovení podmínek a výše nároků na sociální dávky, sociální pojištění, dávky v nezaměstnanosti apod.	64	7.5. Doporučení k obsahu a plnění Priorit týkající se školství	93
5.2.7. Zvýšená ochrana pracovněprávních podmínek zejména těhotných žen a matek nejmenších dětí	65	7.6. Plnění Priorit a postupů vlády v oblasti vědy a výzkumu	94
5.2.8. Závěry	65	7.7. Popis současného stavu genderové rovnosti v oblasti VaV	95
5.3. Aktivita neziskového sektoru v oblasti přístupu k ekonomické aktivitě	65	7.7.1. Základní problémy v oblasti genderové rovnosti ve VaV	96
5.3.1. Profesní organizace žen	66	7.8. Priority a postupy vlády/MŠMT při prosazování rovnosti mužů a žen v oblasti VaV	98
5.3.2. Systémové změny trhu práce směrem k rovným příležitostem žen a mužů	66	7.9. Doporučení k obsahu a plnění Priorit týkající se vědy a výzkumu	99
5.3.3. Právní poradenství	67	8. Rovnost mužů a žen v resortu zdravotnictví	100
5.3.4. Vzdělávání, osvěta	67	8.1. Popis současného stavu genderové rovnosti v oblasti porodnictví	100
5.3.5. Rekvalifikace	68	8.2. Stanovisko k návrhům a plnění Priorit v resortu zdravotnictví v r. 2002, se zvláštním zaměřením na oblast porodnictví	102
5.3.6. Monitoring	68	8.2.1. Shrnutí	103
5.3.7. Odbory	69	8.3. Organizace a aktivita v oblasti neziskového sektoru	104
5.4. Doporučení	69	8.4. Doporučení ke koncepci, obsahu a plnění Priorit týkajících se zdravotnictví, se zvláštním zaměřením na oblast porodnictví	105
6. Násilí na ženách	71	9. Stát a ženské nevládní neziskové organizace	107
6.1. Popis současného stavu v oblasti násilí na ženách	71	9.1. České ženské organizace po roce 1989	107
6.1.1. Oblast domácího násilí či násilí v rodině a blízkém okolí	71	9.1.1. Vývoj v devadesátých letech	107
6.1.2. Oblast obchodu s lidmi	73	9.1.2. Současný stav	108
6.2. Aktivita vlády ČR při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v oblasti násilí na ženách	73	9.2. Koncepce spolupráce státu a ženských nestátních neziskových organizací	111
6.2.1. V oblasti domácího násilí či násilí v rodině a blízkém okolí	73	9.2.1. Obsahová spolupráce státu s ženskými NNO	111
6.2.2. Aktivita vlády v oblasti obchodu s lidmi	76	9.2.2. Financování ženských NNO a projektů zaměřených na prosazování rovnosti žen a mužů ze státních dotací	112
6.2.3. Přístup státní správy k ženským neziskovým organizacím v oblasti násilí na ženách	77	9.3. Plnění Priorit v oblasti spolupráce státu a ženských NNO	113
6.2.4. Závěry	77	9.3.1. Obsahová spolupráce státu s ženskými NNO	114
6.3. Aktivita ženských neziskových organizací v oblasti násilí na ženách	78	9.3.2. Financování ženských NNO	115
6.4. Doporučení	80	9.4. Doporučení	116
7. Rovnost žen a mužů v resortu MŠMT, včetně problematiky vědy a výzkumu	81	9.4.1. Obsahová spolupráce státu a ženských NNO	116
7.1. Popis současného stavu genderové rovnosti ve školství	81	9.4.2. Financování ženských NNO ze státního rozpočtu	116
7.1.1. Legislativní zajištění	81	9.5. Shrnutí	117
		Závěr	118
		Použitá literatura	120